

Dana 1. listopada 2015. u Svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru održana je inauguracija nove rektorice Sveučilišta u Zadru prof. dr. sc. Dijane Vican. Time je započeo njezin četverogodišnji rektorski mandat koji joj je povjeren na izborima za čelnu osobu Sveučilišta u Zadru održanim 27. svibnja 2015.

Svečanost inauguracije započela je hrvatskom himnom. Uvodnu riječ održala je *ductrix* inauguracije prof. dr. sc. Iris Tićac, koja je, uz ostalo, u svojem govoru istaknula: "Sigurnost kojom smo pružili potporu dolazećoj rektorici prof. dr. sc. Dijani Vican ima svoja dva snažna uporišta: jedno uporište jesu plodovi dosadašnjeg djelovanja prof. dr. sc. Dijane Vican i doprinosi u razvoju i afirmaciji našeg Sveučilišta. (...) Drugo, ne manje bitno uporište, jesu osobna iskustva koja smo stekli surađujući na različitim zadaćama čija realizacija zahtijeva ustrajnost i odlučnost, ali ne koči inovativnost, i ostavlja otvoren prostor susreta s drugim, drukčijim mišljenjem."

Svečanost je nastavljena govorima odstupajućeg rektora prof. dr. sc. Ante Uglešića te prof. dr. sc. Josipa Lisca kao člana prijašnjeg sastava Senata. Profesor Lisac svojim je govorom izrazio zahvalnost odstupajućem rektoru koji je na dužnosti rektora Sveučilišta u Zadru bio od 1. listopada 2007. do 30. rujna 2015.

Vrhunac svečanosti, formalno uvođenje nove rektorice u njezinu dužnost ostvareno je predajom insignija odstupajućeg rektora prof. dr. sc. Ante Uglešića novoj rektorici prof. dr. sc. Dijani Vican. Uslijedio je nastupni govor nove rektorice te govori uvaženih gostiju, predsjednika Rektorskog zbora Republike Hrvatske i rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damira Borasa, osobne izaslanice predsjednika Hrvatskog sabora i saborske zastupnice Ingrid Antičević Marinović i ministra znanosti, obrazovanja i sporta prof. dr. sc. Vedrana Mornara.

U umjetničkom dijelu programa sudjelovali su sopranistica Martina Latin Kolega, pijanistica Blanka Aždajić Medić, sveučilišna klapa Študija i dramski umjetnik Vedran Mlikota.

3.1. Odstupajući govor rektora prof. dr. sc. dr. h. c. Ante Uglešića

14

Poštovana gospođo ductrix,
poštovana gospođo rectrix magnifica,
poštovani gospodo rektori domaćih i inozemnih sveučilišta,
poštovana gospodo prorektori,
poštovana gospodo dekani,
poštovani i ugledni uzvanici,
poštovana gospodo pročelnici sveučilišnih odjela,
poštovana gospodo članovi Senata i Savjeta Sveučilišta u Zadru,
poštovana gospodo profesori i studenti,
dame i gospodo, svi dragi gosti i prijatelji!

Osobita mi je čast sve vas od srca pozdraviti u ovoj prigodi moje primopredaje rektorske časti novoizabranoj rektorici prof. dr. Dijani Vican. Nije to samo odstupanje od dva moja uzastopna rektorska mandata, već je to ujedno prigoda oprostiti se od mojega osamnaestogodišnjeg kontinuiteta obnašanja odgovornih dužnosti na nekadašnjem Filozofskom fakultetu u Zadru i njegovu sljedniku Sveučilištu u Zadru.

Nije mi namjera biti previše osoban, ali želio bih danas, baš u ovoj prigodi, istaknuti i naglasiti kako je proslava jedne obljetnice umnogome utjecala na moj daljnji život u visokom obrazovanju i znanosti. Naime, godine 1996., zahvaljujući upravo ovdje nazočnom uvaženom prof. dr. Stjepanu Krasiću, svečano smo obilježili otkriće činjenice da je u Zadru prije punih šesto godina osnovano prvo sveučilište na ovim našim prostorima. Godinu dana nakon toga, prstom sudbine, a vjerojatno i više od toga, nedugo nakon izbora u docenta, postao sam prodekanom tadašnjega Filozofskog fakulteta u Zadru. Time sam dobio mogućnost aktivno sudjelovati na radnjama za povratak sveučilišta u Zadar, što se u početku činilo lijepim snom. San je već godine 2002. postao stvarnost i dalje je trebalo to obnovljeno sveučilište jačati i graditi. Od tada do danas obnašajući dužnosti prorektora i rektora najveći dio svojega djelovanja posvetio sam upravo tome. Dužnosti koje sam obnašao umnogome su mi omogućile i aktivno sudjelovanje u kreiranju hrvatskoga znanstvenog i visokoškolskog prostora.

Kada sam prije osam godina u ovoj istoj dvorani preuzeo i prihvatio rektorski lanac i žezlo kao simbole najviše časti i dužnosti na našem sveučilištu, prihvatio sam ih prije svega kao znakove odgovornosti za upravljanje tom institucijom. Jednako tako sve odgovorne funkcije koje sam obnašao nastojao sam doživljavati kao služenje drugima. Najčešće sam navečer sa Sveučilištem lijegao, a ujutro s njim ustajao. Zato danas ne bih želio govoriti o bilo kakvim postignućima koja se vežu uz Sveučilište. O tome neka govori vrijeme i povijest.

Zadarski sveučilišni brod danas uspješno brodi visokoškolskim morem. Vjetrova i oluja ima i uvijek će ih biti, ali nas neće pokolebati. Kako dalje? Produžimo istim smjerom! Nastavimo poštovati slavnu tradiciju neprekinutog slijeda šesto devetnaest zadarskih akademskih godina! Dosadašnja postignuća cijenimo i nasljeđujemo, a Sveučilište dalje razvijajmo i svakodnevno jačajmo! Budimo i dalje vizionari i gledajmo u budućnost!

Dužnost mi je na ovom mjestu u prvom redu zahvaliti svima koji su mi kroz sve ove godine na bilo koji način bili podrška i pomoć. Bilo ih je mnogo i zato ih sve na ovom mjestu pojedinačno ne mogu spomenuti.

Najprije želim zahvaliti svojoj obitelji na razumijevanju i svesrdnoj podršci.

Zahvaljujem svojem prethodniku na rektorskoj stolici, prof. dr Damiru Magašu, uz kojeg me veže zajednička desetogodišnja suradnja.

Iskreno zahvaljujem svim svojim prorektorima: prof. dr Stipi Belaku, prof. dr Srećku Jelušiću, prof. dr Ani Proroković, prof. dr Vladimiru Skračiću i prof. dr Dijani Vican (iz prvog mandata), te izv. prof Robertu Bacalji, prof. dr Josipu Faričiću, izv. prof Leonardu Marušiću i prof. dr Dijani Vican (iz drugog mandata).

Zahvaljujem svim kolegama rektorima i Rektorskom zboru Republike Hrvatske.

Zahvaljujem Gradu Zadru i svim gradonačelnicima u mojim mandatima, zahvaljujem Zadarskoj županiji i svim županima, Zadarskoj nadbiskupiji i nadbiskupima, Gradu Benkovcu i njegovu gradonačelniku, Gradu Gospiću i Ličko-senjskoj županiji, gospićko-senjskom biskupu, svim gradovima i općinama u Zadarskoj županiji. Napose zahvaljujem resornom ministarstvu i svim ministrima u mojim mandatima. Zahvaljujem Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.

Zahvaljujem svim djelatnicima i studentima Sveučilišta u Zadru. Zahvaljujem svima onima koji su na bilo koji način pridonijeli razvitku Sveučilišta u Zadru.

Na koncu želim još jedanput zahvaliti dosadašnjem sazivu Senata Sveučilišta u Zadru što je upravo prof. dr Dijanu Vican izabrao za moju nasljednicu. Uvjeren sam da je to bio pravi izbor.

Draga rektorice, draga Dijana! Završit ću s malo simbolike. Jučer sam prolazeći ispred naše kapele sv. Dimitrija pod smrekom ugledao dva velika busena samoniklih ljubičica. Koje li simbolike ove današnje manifestacije i u tome, jer ljubičice su vjesnik proljeća, ali su isto tako u kršćanstvu simbolički znak vlasti i autoriteta kod svećenika, pa su se često nalazile na svećeničkim i kraljevskim odorama. Ona su ujedno i znak poniznosti i služenja.

Draga Dijana, od srca želim sve što se najljepše poželjeti može, želim obilje uspjeha i blagoslova u daljnjem radu kao treće rektorice obnovljenog Sveučilišta u Zadru. Živjela!

3.2. Nastupni govor rektorice prof. dr. sc. Dijane Vican

Poštovana gospođo *ductrix*,
poštovani gospodine dosadašnji rektore,
poštovana gospodo rektori, prorektori, članovi Senata i Savjeta, pročelnici odjela,
poštovani profesori i dragi studenti,
cijenjeni počasni doktori Sveučilišta u Zadru,
uvažena izaslanice predsjednika Hrvatskog sabora,
cijenjeni gospodine ministre,
poštovani oče nadbiskupe, oče biskupe,

cijenjeni predstavnici županije, grada, jedinice lokalne samouprave u Zadarskoj županiji,

poštovani predstavnici hrvatske vojske i policije,

cijenjeni predstavnici medija,

uvaženi ugledni uzvanici, dame i gospodo, dragi gosti i prijatelji,

16

netom posvjedočiste ovom za mene iznimno časnom činu i posebnom trenutku u mojoj profesiji i životu. Hvala vam svima, od prvih do zadnjih redova, što ovo svečarsko ozračje dijelite sa mnom. Hvala svima nazočnima i nenazočnima koji su onomad bili istinski zagovaratelji i vjerna potpora mojoj kandidaturi. Posebno zahvaljujem članovima Senata Sveučilišta u Zadru koji su mi prije četiri mjeseca iskazali svesrdno povjerenje za obnašanje ove časne funkcije.

Prigodom kandidature bila sam vođena jednom vremenskom perspektivom – kojim ciljevima posvetiti četverogodišnji mandat. Moje današnje obraćanje bilo bi nepotpuno kada bih svoju inspiraciju za obnašanje rektorske funkcije iskazala samo kroz ciljeve, a ne i druge perspektive.

Preuzimanjem insignija zadužuju me povijest i tradicija ovoga Sveučilišta; bitna, jedinstvena i bogata povijesna zaostavština visokog obrazovanja na ovome prostoru; njezini isječci urezbareni u ovaj lanac časti, slike snažnih povijesnih ličnosti i povijesnih istina neizmjereno me zadužuju. Njih ću nositi kao zadaću i časni залог budućnosti Sveučilišta.

Svoju inspiraciju za obnašanje rektorske funkcije nalazim u djelima prvog rektora prof. dr. sc. Damira Magaša, te drugog rektora prof. dr. sc. Ante Uglešića, i to:

- u njihovu htijenju i ponosu što su oživotvorili povijesnu istinu o postanku visokog učilišta na ovom prostoru
- što su mi dopuštali biti sudionicom u stvaranju Sveučilišta i sukreatoricom identiteta Sveučilišta – i u svojem postajanju i razvitku do danas
- što su s velikim brojem suradnika unutar i izvan Sveučilišta zacrtali smjernice Sveučilišta.

Sveučilište ne treba izmišljati; ono je tu s jasnim strateškim ciljevima. Rektor prof. dr. sc. Ante Uglešić vrijedan je puno više hvale od ove koju ovom prigodom sažimam u jednu rečenicu – učinio je Sveučilište u Zadru perspektivnim.

Dopustite mi da perspektivu Sveučilišta u Zadru prikažem kroz korijene visokog obrazovanja, koji se nalaze u nekoliko snažnih tradicijskih elemenata koja čvrsto povezuju visoka učilišta kod nas, kao i ona u najširim prekograničnim razmjerima. To su: a) obrazovanje i nastava, b) znanost i istraživanje, c) sveučilišna autonomija, d) akademski organizacijski sustav i e) međunarodni odraz. Naime, za razliku od politike kojoj ostaje boriti se za i čuvati granice, obrazovanju i znanosti ostaje tradicija razbijanja granica. Ova obilježja nas još od srednjega vijeka čine jednakima.

Danas smo u novom vremenu. Sa svim tradicijskim elementima pridruženi smo europskom prostoru visokog obrazovanja. Istina, on ima svoje zahtjeve. Neke smo ostvarili – europske kredite transfera znanja ili ECTS bodove; mobilnost nastavnika i studenata; standarde međunarodno priznatih kvalifikacija; uskladili smo kvalifikacijski okvir s europskim i tako dalje. Spremni smo, nema dvojbe, slijediti i druge trendove visokog obrazovanja. U suvremenom svijetu u kojemu je promjena norma (a ne prigodni

formalni zahtjev), u kojemu nema sveznajućih, u kojemu je kulturna jednoobraznost uteg za zaostalost, istinskom obrazovanju ostaje širok dijapazon propitivanja i izazova u dostizanju vrijednosti znanja. Uostalom, obrazovanje je jedinstveno područje, jer se dotiče svake osobe na svijetu. U društvu kojemu je znanje vrijednost i imperativ, Sveučilište u Zadru će nastaviti graditi svoj institucionalni visokoobrazovni identitet sa studijskim programima, novim kurikulumima i novim modelima učenja, što i jesu referencijalne vrijednosti visokog obrazovanja. Činit ćemo to u suradnji s drugim ustanovama u zemlji i inozemstvu.

Sveučilište u Zadru ističe integriranost kao svoje temeljno obilježje, posebnost i prednost, a napose u organizacijskom i financijskom smislu. Organizacijska integriranost pridonosi ponudi visokoobrazovnih kurikuluma koji se u svojem predmetu isprepleću, kao što se isprepleću zahtjevi profesije, kao što se isprepleću životne uloge, i što je daleko važnije – kao što se isprepleće sama priroda znanja i učenja.

Dopustite mi malčice slobode da otvoreno kažem da nismo upregnuli sve sile u prostor visokog obrazovanja kojemu se smisao obrazovanja određuje ponajprije u sprezi s tržištem rada, nad kojim su profesionalni svjetovi ekonomije i gospodarstva u zemlji nijemi dva desetljeća. Neke probleme rješavamo dugo, dugo. Vjerovali ili ne, ali već šest stoljeća nastojimo zamijeniti nastavne predmete, pa ne uspijevamo naći alternativu. Zadnje stoljeće potrošili smo na preusmjeravanje cilja obrazovanja na studenta i učenika i njegove potrebe. Kritičari nam upućuju primjedbe da nismo uspjeli. S 21. stoljećem preusmjereni smo na usklađivanje cilja obrazovanja s tržištem rada u svijetu u kojemu upravo tržište rada ima puno lica ili svijetu u kojemu tržište rada ni ne postoji.

Ljudska snaga uma neće biti iskorištena bez buđenja ambicija svih nositelja obrazovne djelatnosti u dostizanju viših ciljeva od tržišta rada i promišljanja "svijeta prilika" za visokokvalificirane mlade osobe. Omogućiti stjecanje visoke kvalifikacije povezane sa životom još uvijek nosi određeni "indeks magle". Pogledamo li samo činjenicu da naši studenti ulaze u sustav visokog obrazovanja, primjerice, kao *online* studenti, *online* potrošači, *online* kupci, *online* prijatelji, *online* zaposlenici, *online* ratnici, *online* vođe, *online* pobjednici, *online* sportaši, ne možemo ne postaviti pitanje jesmo li mi povezani s njihovim životom; kaskamo li u osiguravanju pristupa relevantnim bazama podataka i knjižničnim akvizicijama; gdje smo u kibernetičkom svijetu.

Obrazovanje je vjerni sluga kulturi (u smislu promjene kulture) kada je prožeto kreativnošću, umjetnošću, glazbom, humanističkim znanostima, inovativnošću, poduzetnošću, društvenim znanostima. Prirodne, tehničke i biomedicinske znanosti nisu za nas izdvojeni znanstveni pretinci, nego profesionalne i znanstvene poveznice s kojima zajedno propitujemo jesmo li uistinu dali sve od sebe da završeni student u životu i poslu bude spreman dati sve od sebe.

Sveučilište u Zadru je svjesno da u međunarodnom kontekstu znanstveni i intelektualni svod nije rezerviran za "male jezike" kakav je hrvatski jezik, niti za "male zemlje" kakva je Republika Hrvatska. Treba li onda prkositi akademskim standardima jačih, većih, vodećih, prvih? Ako da, na koji način? Opirati se silama globalizacije, bila bi iluzija. Skloniji smo držati se konstatacije (i pouke) Alberta Einsteina: "Ne može se izračunati sve što vrijedi, niti vrijedi sve što se može izračunati." U globalnim i međunarodnim razmjerima jesmo maleni. U ustrajavanju održavanja same biti i smisla visokog obrazovanja ostajemo ravnopravan visokoobrazovni čimbenik dosljedan misiji visokih

učilišta u stvaranju stručnjaka širokoga visokoobrazovnog profila, profesionalaca koje će nositi osjećaj posvećenosti poslu s najvišom profesionalnom etikom.

Za mene, dragi studenti, kolege, poštovani uzvanici, rektorski mandat ima jednostavno značenje projekta. Zamišljam ga kao:

18

- projekt kritičnog zagovora i stvaranja kulture tolerancije
- projekt poticanja duha sumnje i radoznalosti, povezivanja i timskog rada, duha koji će razbijati granice znanja, duha kreativnosti i inovativnosti
- projekt istraživačkih putovanja u timovima, koja uključuju studente
- projekt rasadništva znanstvenih istina i vjere da se i od malih sveučilišta i naroda može učiti
- projekt čvrstih partnerskih odnosa sa svim institucijama u zemlji i inozemstvu koje se nađu u idejnim pothvatima i volji za visokokvalitetnim ostvarenjima zajedno s nama
- projekt prepoznavanja i poticanja talenata u svim znanstvenim i istraživačkim područjima
- projekt buđenja većih i dubljih ambicija kod nastavnika i studenata
- projekt stalnog napora da se bude bolji – bolji u uspjehu, bolji u odnosima sa studentima, bolji profesor, bolji istraživač.

Trenutak je ovo izažimanja svih želja iz sebe. Ali proslavu ne čine samo govori. Zaključit ću ovo slovo htijenjem da obrazovne i znanstvene napore usmjerimo onome čemu znanost i obrazovanje istinski služe – činimo sve da budemo bolji ljudi.

Svečanost inauguracije nove rektorice prof. dr. sc. Dijane Vican

